Opłata pocztowa uiszczona gotówką
Nr. 66 Lwów, Czwartek dnia 20 Marca 1924 Rok XLII

KURJER LWOWSKI

250.000 marek polskich. Na dworcach kolejow. 300.000 mp.

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy wynosi: Zwycz. za tekstem 8 gr. Nadesłane 20 gr. Nekrologja 15 gr Na pierwszej kol. 30 gr. Przed kron. i w rubryce „Repertuar" 27 gr. Po kronice i komun. 22 gr. Dział ekonom. 30 gr. Drobne ogł. za każdy wyraz 3 gr. Kupno i sprzedaż 5 gr. Matrym. 6 gr. Posz. pracy 2 gr. Paski na kolumn. tekst. po 27 gr. Ogłosz. zagr. o 50% drożej.

1. złp. = 1,800.000 mp. Ceny ogłoszeń w zł. p. obliczanych po urzędowym kursie franka złotego, podawanego codziennie.

Redakcja: ul. Ossolińskich l. 15. Administracja: ul. Chorążczyzny l. 26. — Telef. redakc. 19. — Konto czekowe P. K. O. 140.561.

Pamiętamy!

W dzień imienin Józefa Piłsudskiego.

Szły ku Niemu życzenia, zwracały się w tym dniu myśli, gdy — szalony romantyk — przygotowywał polski czyn wojenny, w mrokach niewoli wypatrywał słońca wolności. Szły do Wodza Legionów, tęsknem pozdrowieniem leciały do Magdeburga, do więźnia, symbolu ciemiężonej, wybijającej się z niewoli Polski. Chyliły się przed majestatem Naczelnika państwa, przed pierwszym jego marszałkiem. I dziś — nie mniej serdeczne, nie mniej gorące, zawsze wierne — zmierzają ku Temu, który choć nie na wysokim stolcu władzy, choć bez szlif, szarf, orderów — w cywilnym surducie nie przestał być tem, czem był zawsze: uosobieniem narodowej energji i mocy, pierwszym Polski budowniczym i obrońcą.

Niema w tej pamięci i hołdzie ani cienia dwoactwa, ani śladu nieszczerości, przymusu, konwenansu. Popularność Piłsudskiego — największa dziś w Polsce — jest czemś żywiołowem, dobrze świadczącem o zdrowiu i instynkcie narodu. Społeczeństwo, nieomylnym wiedzione instynktem, czuje, gdzie ma szukać serca, charakteru, ramienia w potrzebie. W najcięższych dla państwa chwilach, pod grozą bolszewickiej nawały, w czarnej dla Polski dobie rozpasania partyjnych żądz i nienawiści, po zamordowaniu Pierwszego Prezydenta śp. Gabrjela Narutowicza, ku Niemu zwracały się oczy, skierowywały usta z wezwaniem: Pomóż, ratuj!

Nie zawiódł.

Dzisiejsze więc życzenia są jednem ziarnkiem nieprzerwanego różańca pamięci i wdzięczności. Zwracają się do Tego, który duchowo dorósł do największej za Polskę odpowiedzialności. Do Tego, który ciągle młody, nowemi dziełami walczy z oplatającą się wokoło Jego dawnych dzieł prawdziwą i szczerą legendą, stworzoną czynami i rosnącą nimi, wcieloną w najmocniejszej i najpiękniejszej postaci wodza w pochodzie ku państwu i utwierdziciela państwowego bytu. Zwracają się z zapewnieniem:

Pamiętamy! W. J.

—oo—

Uczczenie Małszałka Piłsudskiego w Warszawie.

Warszawa. 18. III. Tel. wł. (G) Dziś o godz. 7 wiecz. w wielkiej sali Filharmonji warszawskiej odbył się koncert dla uczczenia marszałka Piłsudskiego, który jutro obchodzi imieniny. Sala była przepełnona publicznością, która zgotowała gorące i owacyjne powitanie gdy Marszałek Piłsudski wchodził na salę.

Polacy z Filadelfji dla Marszałka Piłsudskiego.

Warszawa 18 III. Tel. wł. (G). Marszałek Piłsudski otrzymał do swej dyspozycji od Polaków z Filadelfji kwotę 1.555,260.000 mp., którą przeznaczył dla Komitetu uczczenia pamięci pierwszego Prezydenta śp. Gabrjela Narutowicza.

—oo—

Sprawa inwigilacji Marszałka Piłsudskiego przed sądem.

Rozpoczęcie procesu. — „Oskarżony" por. Błoński. — Zniweczone zabiegi o tajność rozprawy. — Zmiana w osobie prokuratora. — Dziś zeznaje Marsz. Piłsudski.

Warszawa 18 III. Tel. wł. (G). Dziś rozpoczęła się w sądzie wojsk. rozprawa, która ma za przedmiot inwigilację Marsz. Piłsudskiego. Sprawa przedstawia się w ten sposób, że por. Stanisław Błoński zameldował w swoim czasie swym władzom przełożonym, że otrzymał propozycję, aby inwigilował Marsz. Piłsudskiego i jego otoczenie. Obecnie por. Błoński oskarżony jest o to, że ów meldunek był niezgodny z prawdą. Przebiegu rozprawy oczekuje z napięciem cała opinja lembardzkiej, że ze strony endecji czynione były próby przeprowadzenia rozprawy tajnie. Przeciw temu odzywały się już głosy prasy, albowiem w zasadzie i zgodnie z ustawą, wymiar sprawiedliwości musi być jawny, bez względu na to, czy cierpią na tem interesy partyjne, czy nie.

Posiedzenie sądu rozpoczęło się o 11 rano; skład sądu następujący: przewodniczący ppłk. Józef Daniec, asystenci sędziowie: płk. Junosza Szaniawski, maj. Furman, kpt. Fedorowicz i kpt Jackowski, sędzia prokurator płk. Janczewski. Obrońcą por. Błońskiego jest adw. Paschalski. Zaraz na wstępie zdziwienie wywołuje pojawienie się przy stole prokuratorskim płk. Janczewskiego, który wprawdzie był twórcą aktu oskarżenia, lecz z powodu powołania go przez sąd na świadka, miał odstąpić od oskarżenia a zastąpić go miał prokurator Rumiński. Na uwagę przewodniczącego sądu, aby ustąpił miejsca prokuratorowi Rumińskiemu, powstaje polemika między prok. Janczewskim, który uważa się za upoważnionego do popierania oskarżenia a obrońcą oskarżonego, który wykazuje niewłaściwość tego faktu będącego nieposzanowaniem decyzji sądu, zarządzającej badanie prok Janczewskiego jako świadka. Po wymianie zdań w tej sprawie, prokurator Janczewski stawia wniosek zamknięcia drzwi, motywując to względami na bezpieczeństwo państwa; twierdzi on mianowicie, że opinji publicznej będzie dosyć, jeżeli w wyniku rozprawy dowie się, czy por. Błoński zostanie ukarany, czy uniewinniony; z repliką występuje adwokat Paschalski. Po przemowach prokuratora i obrońcy, sąd udał się na naradę w dwu kwestjach: 1) czy obrady mają być tajne czy jawne, 2) czy należy wyłączyć prokuratora Janczewskiego z powodu, że ma zeznawać jako świadek. Narady sądu trwały do 2 popoł.; zapadła decyzja jawności posiedzenia i odsunięcia prok. Janczewskiego od oskarżenia z powołaniem go na świadka. Następnie sąd zajął się tylko wstępną procedurą, dalsze obrady odkładając do jutra. Jutro, jako świadek, zeznawać będzie Marsz. Piłsudski.

—oo—

Afera żyrardowska przed Sejmem.

Wyniki dochodzeń komisji sejmowej przeciw gospodarce p. Kucharskiego. Sejm rozstrzygnie o postawieniu p. Kucharskiego w stan oskarżenia.

Warszawa. 18. III. Tel. wł. (G) Podkomisja budżetowa wyznaczona do zbadania gospodarki w Zakł. żyrardowskich, wczoraj zakończyła swe prace. W zakończeniu posiedzenia pos. Romocki (ChD.) postawił następujący wniosek: „Zważywszy, że 1) pociągnięcie do odpowiedzialności ministra może się odbywać jedynie w trybie przewidzialnym w ustawie o trybunale stanu, 2) że pozatem podkomisja po szczegółowym rozpatrzeniu sprawy uchylenia zarządu przymusowego Zakł. żyrardowskich, doszła do przekonania, iż porozumienie w przedmiocie uregulowania przez Zakł żyrardowskie należności na rzecz skarbu nie byłoby najmniej dla skarbu niekorzystne, 3) że jeżeli następnie skarb otrzymał wskazaną we wspomnianym układzie sumą w mniejszej wartości, to było to wynikiem spadku marki i strata dla skarbu w tym względzie była równo wartościową ze stratami na wszystkich innych kredytach ówczesnie przez skarb ponoszonymi — podkomisja wnosi aby komisja budżetowa uchwaliła przejść do porządku dziennego nad wnioskiem pos. Moraczewskiego o pociągnięciu b. min. Kucharskiego do odpowiedzialności. Wniosek ten przepadł głosami posłów pos. Moraczewskiego, Bartla i Rosmarina, przeciw głosom pos. Chełmońskiego (Z. L. N.) i Romockiego (ChD.) Następnie pos. Moraczewski oświadczył, że cofa wniosek o pociągnięcie p. Kucharskiego do zwrotu strat pieniężnych jakie spowodował dla skarbu, albowiem według ustawy o trybunale stanu komisja sejmowa nie jest powołana do przedstawiania sejmowi wniosku o postawienie w stan oskarżenia. Wobec tego muszę ograniczyć się do stwierdzenia — kończył pos. Moraczewski — że przez eskont weksli Zakł. żyrardowskich w P. K. O. w r. ub. rzecz jest zlikwidowana i wobec tego kwoty 2,518.000 złp. nie należy wstawiać do budżetu na rok 1924. W tym sensie wniosek uchwaliła podkomisja i przedstawiła pełnej komisji budżetowej. Pozatem dowiadujemy się, że na jutrzejszem plenarnem posiedzeniu sejmu do laski marszałkowskiej wpłynie wniosek podpisany przez ustawowo wymaganych stu posłów, o postawienie b. min. Kucharskiego w stan oskarżenia za działalność, która spowodowała szkodę dla skarbu.

Płacimy:

Frank waloryzacyjny 19. marca	1800000
Frank waloryzac. na 20. marca	1800000
Frank kolejowy od 1—15 III.	1800000
Frank pocztowy 1—15 III.	1800000
Frank tytoniowy od 17—23 III.	1800000
Dolar	9300000
List zwykły . . .	250000
1 klg. chleba . . .	540000

Wojenne pogróżki Rosji.

Butne wynurzenia p. Frunzego. — Nawoływanie do zbrojeń rosyjskich.

Moskwa. (AW.) Zastępca Trockiego Frunze wygłosił na ogólno związkowym zjeździe w sprawie organizacji wojsk terytorjalnych przemówienie, w którem oświadczył, że należy zwalczać rozpowszechnione wśród obywateli rosyjskich mniemanie, jakoby szereg aktów dyplomatycznych uznających Rosję sow. oznaczało przesunięcie na dalszy plan przygotowania wojennego Rosji. Dni próby i burz wojennych jeszcze nie przeminęły. Sztuka wojenna powinna być otaczana specjalną pieczą państwa robotniczo-włościańskiego. Siła zbrojna jest najlepszą rękojmią powodzenia czerwonej dyplomacji. Zarzucając państwom europejskim wzmożone zbrojenia Frunze przewiduje, iż w najbliższym czasie będzie okazja do „obserwacji szeregu konfliktów zbrojnych“.

—oo—

Przejrzysta „opieka“.

Sowieckie zakusy na Małopolskę wsch. Charakterystyczny przebieg zjazdu sowietów Białorusi. Nowy występ Dąbala.

Moskwa. (AW.) „Izwiestja“ ogłaszają artykuł niejakiego Harasiewicza, zawierający między innymi twierdzenie, iż władza sowieckie jedynie powołana jest do obrony uciemiężonych jakoby Rusinów i Ukraińców w Małopolsce Wschodniej, dała bowiem schronienie uciekinierom galicyjskim na Ukrainie sow. Ponadto na ostatnim zjeździe Sowietów Ukrainy włościanin Odyniec, członek WCIK-a zwrócił się do szefa rządu ukraińskiego Czubara z żądaniem obrony mas ukraińskich w Małopolsce Wschodniej.

Moskwa. (AW.) W Mińsku litewskim otwarto zjazd sowietu białoruskiego z okazji powiększenia terytorjum sowiec. republiki białoruskiej. Obecnych było 600 delegatów. Obrady odbywały się w dawnej synagodze, przerobionej obecnie na „Dom Ludowy“. Mowę powitalną wygłosił Kalenin. Następnie wystąpił z dłuższem przemówieniem po polsku Dąbal, jako rzekomy przedstawiciel robotników i włościan polskich. Mowa Dąbala była stekiem ordynarnych napaści na Polskę, przyczem mówca tendencyjnie i kłamliwie przedstawiał stosunki społeczne w Polsce. Wyraził nadzieję, że „w przyszłości sowiecka Białoruś obejmie ziemie białoruskie znajdujące się w granicach Rzplitej“. Po Dąbalu zabrał głos przedstawiciel młodzieży komunist. oświadczając, że 15.000 młodzieży zorganizowanej w kom. związkach młodzieży białorus. gotowe jest każdej chwili pójść na pomoc Białorusinom mieszkającym w Polsce.

—oo—

Sowieckie podjazdy w sprawie Besarabji.

Atak prasowy na Francję. — Propagandowe łamańce p. Stiekłowa.

Moskwa. (AW.) Stiekłow zamieszcza w „Izwiestjach“ artykuł, w którym atakuje rząd francuski za ratyfikację protokołu o Besarabji. Wynik głosowania wskazuje, że wszystkie partje burżuazyjne głosowały za ratyfikacją a więc i partja Herriota, który uchodzi za zwolennika porozumienia z sowietami. Stiekłow wnioskuje z tego faktu, że w razie zwycięstwa lewicy podczas nowych wyborów porozumienie z Francją nie będzie zbyt łatwe, ponieważ Herriota nie należy uważać za kontrahenta, który zgodzi się zaspokoić interesy sowieckie w myśl żądań sowietów. Stiekłow wyraża jednak nadzieję, że ta ostatnia „prowokacja“ francuskiej burżuazji nie przekreśla możliwości jakiegokolwiek porozumienia. W każdym bądź razie Francja odtąd dzieli odpowiedzialność w sprawie Besarabji z Rumunją. Dla sowietów zaś daleko wygodniej jest mieć jako kontrahenta bogatą i odpowiedzialną Francję niż Rumunję.

Klęska wyborcza Czechów na Rusi Zakarpackiej.

Wyniki wyborów. — Jeremiada prasy czeskiej.

Praga. (AW.) Rezultat wyborów do Izby Posłów na Rusi Zakarpackiej przedstawia się następująco: Komuniści 100.109 głosów, autonom. partja węgierskich opozyc. 28.000 gł., „trudowa strana“ 28.098, socjaliści 20.899, agrarjusze 15.092, syjoniści 18.230, ruska partja chliborobów 11.100, węg. partja socjalist. 2.837, żydowska partja demokratyczna 9.909, partja Kurpiaka (opozycja agrar.) 21.248, nacjonaliści ruscy łącznie z partją Kramarza 2.775, p. mieszczańska 2700, ludowcy węg. 1509. Przy podziale mandatów na ogólną ilość 9 mandatów do Izby otrzymali komuniści 4, opozycyjna partja węg. 2, czescy social. 1, czescy narod.-social. 1, partja Kurpiaka 1.

Praga. (AW.) Wybory do senatu dały na R. Zakarpackiej następujący wynik: Komuniści 82 tysięcy głosów, partja węg. 26.526. Przy podziale mandatów na ogólną liczbę 4 komuniści otrzymali 3 mandaty, Węgrzy 1.

Praga. (AW.) W związku z częściowym wynikiem wyborów na Rusi Zakarpackiej w prasie czeskiej panuje ogromna konsternacja. Dzienniki zaznaczają, że wybory były nieszczególnie przygotowane i że rozpisano je wogóle zawcześnie. Szczególnie charakterystyczna jest porażka partji rządowej mimo rozwinięcia olbrzymiej agitacji.

—oo—

Sprawa „Skarbofermu“.

Warzawa. (Pat.). Na sejmowej komisji budżetowej przystąpiono do trzeciego czytania budżetu ministerstwa przemysłu i handlu. Przy dziale tym, traktującym o udziale państwą w przedsiębiorstwach, o kapitale mieszanym, złożył sprawozdanie imieniem podkomisji specjalnej komisji poseł Bartel. Poseł Bartel omówił w szczególności sprawę „Skarbofermu“, przyczem stwierdził, że umowa traktująca o udziale państwa w tem przedsiębiorstwie jest korzystna i że zarzuty podniesione przeciw posłowi Michalskiemu z tytułu objęcia przez Bank krajowy zarządu państwowymi udziałami w „Skarboformie“ są nieuzasadnione.

—oo—

Przed rokowaniami z Rosją.

Warszawa 18 III. Tel. wł. (G). Jutro zaczną się obrady specjalnej komisji międzyministerjalnej, która ma przygotować materjał do rokowań z Rosją o konwencję konsularną. W obradach wezmą udział delegaci min. spr. zagr., spr. wewn., sprawiedliwości oraz przem. i handlu.

Sprawa nominacji p. Chłapowskiego.

Warszawa 18 III. Tel. wł. (G). Prem. Grabski przyjął dziś na audiencji p. Alfreda Chłapowskiego wysuniętego jako kandydata na stanowisko posła polskiego w Paryżu. Jutro na Radzie ma być zdecydowaną nominacja p. Chłapowskiego i w razie decyzji pozytywnej, prezyd. Rzplitej we czwartek podpisze dekret nominacyjny.

Zmiany personalne w M. S. Wewn.

Warszawa 18 III. Tel. wł. (G). Dowiadujemy się, że w min. spr. wewn. mają zajść dalsze zmiany personalne; w pierwszym rzędzie dotyczyć one będą stanowiska dyrektora depart. bezpieczeństwa publicznego.

Protest przeciw ratyfikacji traktatu w St. Germain.

Warszawa. (AW.) Dr. Tadeusz Ciświcki ogłasza w „Kur. Warsz.“ artykuł, występujący przeciw ratyfikacji traktatu w St. Germain i nawołujący senat do odrzucenia ratyfikacji tego układu.

Umowa polsko-austrjacka.

Wiedeń. (Pat.). 18 b. m. nastąpiło podpisanie umowy polsko-austrjackiej, dotyczącej pomocy sądowej w sprawach cywilnych i karnych. Umowa obejmuje postępowanie w sprawach spadkowych i w sprawie ekstradycji przestępców.

Akcje Banku Polskiego na raty.

Warszawa. (AW). Komitet organizac. Banku polskiego ogłasza, że minister skarbu dla ułatwienia zapisów na akcje B. P. pozwolił na wpłacanie należności ratami. Przywilej subskrybcji ratami przysługuje tym, którzy zapisali się na 25 lub więcej sztuk akcyj. Subskrybujący do 31 bm. pokrywa conajmniej 40%, subskrybujący do 1 maja powinien pokryć conajmniej 60%, subskrybujący do 1 czerwca 80%, do lipca resztę.

Obiecanki ziemian.

Warszawa. (AW). Prezes Zarządu Związku ziemian p. Fudakowski na audiencji u prem. Grabskiego oświadczył, że ziemianie mimo trudności wynikłych z podatku majątkowego podejmą rozległą akcję na rzecz Banku Polskiego.

Rozbiórka soboru w Lublinie.

Lublin. (AW.) Odbyło się tu onegdaj uroczyste przekazanie soboru rosyjskiego na pl. Litewskim władzom wojskowym do rozbiórki. Materjały z rozbiórki użyte będą na budowę „Domu Żołnierza P.“.

Skandaliczne nadużycie praw autorsk.

Warszawa. (AW.) Jan Bułhak, znany artysta fotograf, profesor Uniw. Wil. i Ferdynand Ruszczyc protestują w pismach przeciw kradzieży dokonanej przez wydawców książki wyszłej niedawno w Kownie p. t. „Vilnas“, a zawierającej zdjęcia i fotografie Bułhaka, oraz plan Wilna ozdobiony rysunkami Ruszczyca — bez porozumienia się z autorami.

Romantyczne opowieści.

Królewiec. (Pat.). „Königsberger Allgemeine Ztg.“ zwraca uwagę na zwiększenie się wpływów polskich na Litwie. Dziennik pisze, że Niemcy nie mogą mieć wielkiego zaufania ani do Galwanouzkasa, ani do przywódców chrześcijańskiej demokracji, którzy w każdej chwili mogą przechylić się na stronę Polski. Wpływy polskie ujawniają się w kołach duchowieństwa litewskiego oraz widoczne są w zarządzeniach, zmierzających do rozwiązania litewkich związków strzeleckich.

Komplikacje w rokowaniach chińsko-rosyjskich.

Moskwa. (Pat.) Ros. Agencja Telegraf. donosi, że Chiny nie ratyfikoway umowy zawartej przez Karachana i Wanga, tłumacząc się naciskiem wywieranym na nie przez mocarstwa. Nota wystosowana przez Karachana do rządu chińskiego czyni Chiny odpowiedzialnymi za następstwa wynikające z dalszej zwłoki i domaga się przeprowadzenia ratyfikacji do trzech dni.

Sądy sowieckie.

Tyflis. (Pat.) Podczas procesu przeciw duchownym katolickim oskarżonym o to, że sprzeciwili się konfiskacie skarbców kościelnych wtargnęli do sali rozpraw robotnicy i domagali się kary śmierci na podsądnych. Sędzia przyrzekł, że winni dla przykładu poniosą surową karę.

Przedwyborcze walki we Włoszech.

Mediolan. (Pat.). Podczas utarczki faszystów z członkami partji Arditi, jedna osoba została zabita. Sekretarz polityczny miejscowego biura faszystów, Cita di Caslo, został zabity przez jednego z faszystów.

Z obrad Sejmu.

Uwłaszczenie czynszowników. — Wywóz zboża.

Warszawa. (Pat.) Na posiedzeniu sejmowem dnia 18 bm. po zawiadomieniu przez marszałka Izby, że wnioski posłów nie wskazujące pokrycia będą odrzucane i po pierwszym czytaniu kilka projektów ustaw przystąpiono do 3-go czytania ustawy o uwłaszczeniu byłych czynszowników i długoletnich dzierżawców w województw. wschodnich. Po dyskusji i przyjęciu wielu poprawek, przywracających ustawie tekst komisyjny, ustawę w głosowaniu en bloc przyjęto i przystąpiono do dyskusji nad ustawą o odbudowie budynków zniszczonych przez wojnę. Następnie pos. Seib uzasadniał nagłość swego wniosku w sprawie prolongaty ustawy o ochronie drobnych dzierżawców rolnych. Nagłość wniosku przyjęto jak również nagłość wniosku w sprawie zniesienia ograniczeń wywozowych dla produktów rolnych oraz nałożenia na nie cła przywozowego. Ostatnie wnioski postawiły kluby P. S. L. Piast, Z. L. N. i Ch. Nar.

Śledztwo w sprawie amerykańskiej afery naftowej.

Waszyngton. (Pat.) Komisja senatorów dla zbadania nadużyć gen. prokuratora Daucheretu'ego w aferze naftowej przesłuchała Gastona Maese urzędnika departamentu minister. sprawiedliwości który zeznał, że swego czasu otrzymał od japońskiego Towarzystwa Nitsui sto tysięcy dolarów, w zamian za co miał postarać się o zaniechanie śledztwa sądowego przeciw pewnemu Towarzystwu lotniczemu pozostającemu pod wpływem Japonji. Pieniądze te oddał na bardziej zaufanemu urzędnikowi generalnego prokuratora, Josephsmithowi, który niebawem popełnił samobójstwo.

Polityka zagraniczna Jugosławji.

Białogród. (Pat.) Min. spraw zagran. Ninczic wygłosił podczas dyskusji nad budżetem dłuższe przemówienie o polityce zagranicznej gabinetu Pasicza. Mowca podkreślił przyjaźń dla Francji, podniósł sprawę udzielenia przez Francję pożyczki i przychylne stanowisko jakie w tej sprawie zajął gabinet angielski. W stosunku do Grecji minister zauważył, że życzenie Jugosławji dotyczące nie mięszania się w sprawy wewnętrzne nie oznacza jeszcze zupełnego desinteresement wobec wypadków zachodzących w Grecji, które rząd śledzi bacznem okiem. Królestwo S. H. S. pragnie aby Grecja stała się znowu poważnym czynnikiem politycznym na Bałkanach. Mówiąc o Bułgarji minister stwierdził wzmożenie się działalności uzbrojonych band poczem nadmienił, że wysiłki Cankowa skierowane są ku wznowieniu sprawy macedońskiej, i stwierdził, że kwestja słowiańskich mniejszości narodowych w Serbji południowej nie istnieje. Zapewniając o pokojowem usposobieniu w stosunku do Bułgarji zaznaczył, że dokonane ostatnie aresztowania w Bułgarji czynników wywrotowych nie mogą być uważane za środki zaradcze, jeżeli nie stanowią początku akcji bardziej skutecznej.

—oo—

TELEGRAMY.

NOWY POSEŁ.

Warszawa. (Pat.). Pan prezydent Rzpltej Polskiej udzielił exequatur p. Antoniemu Wiatrakowi, posłowi honorowemu Honduras, na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, z siedzibą w Gdańsku.

ŁOTWA SIĘ ZBROJI.

Ryga. (Pat.). Sejm łotewski powziął uchwałę w sprawie zakupu dla Łotwy w ciągu 4 lat: sześciu hydroplanów, 2 krążowników. 2 trawlerów, oraz 500 min.

ODZNACZENIE MUSSOLINIEGO.

Rzym. (Pat.). Prezydent ministrów Mussolini został odznaczony przez króla orderem Anunziata za podniesienie mocarstwowego stanowiska Włoch.

PROJEKT REDUKCJI ARMJI ANGIELSKIEJ ODRZUCONY.

Londyn. (Pat.). Izba gmin odrzuciła 347 głosami, przeciw 13-tu wniosek ekstremistów-pacyfistów domagający się redukcji armji.

Kółko Starożytników śp. Fr. Jaworskiego.

(W 10-letnią rocznicę śmierci dnia 19 marca 1914).

Mieści się w pośmiertnym tomie prac śp. Fr. Jaworskiego „O szarym Lwowie“ przepiękny nekrolog, poświęcony zamkniętej dnia 5 lutego 1912 r. kawiarni „Monopol“, schronisku polityków ze stronnictwa ludowego i rozmaitych emerytów, których ciągnął w te progi familijny nastrój, panujący w niskich, ciepłych i przytulnych, choć z niewielkim komfortem urządzonych salkach“. Wtajemniczeni tylko, stali towarzysze wieczorów „monopolowych“ wiedzą, co znaczą najrozmaitsze aluzje, rozsiane w tym nekrologu, pisanym z właściwym śp. Jaworskiemu smętkiem, okruszonym zlekka humorem i dobrotliwą ironją. Wspominał też autor o „baraszkującem na kanapie kółku“, t. zn. o stałem swem towarzystwie starożytników, kolekcjonerów, amatorów itp. archeologów, którzy od końca 1908 r. odbywali codziennie posiedzenia swe w niezapomnianym „Monopolu“.

„Wszyscy oni wytrwali w „Monopolu“, dopóki ich los i p. Sprecher nie rozrzucił po innych kawiarniach. Smętni byli i zgryźliwi tak długo, dopóki się do nowego nie przywiązali lokalu“ — tym razem do **„Szkockej“**. Nie prędko istotnie przyszło się zżyć z nowem otoczeniem. Zabrakło ciszy i powagi sal przy pl. Marjackim i gdyby nie przezacny „Przewodniczący“, serce i duch owego kółka, z pewnością poszłoby ono w rozsypkę. Powoli jednak przyzwyczajono się do kącika w lewym rogu pierwszej sali.

Kochany przez wszystkich „kipów“ — jak starożytniczych związkowców nazwał dowcip dzieciaków śp. Redaktora — p. Franciszek najchętniej siadał na miękkiej kanapce w rogu, zmęczony ogromną istotnie z dnia na dzień pracą, przy dwu biurkach, zakładał sobie właściwym sposobem jedną nogę na drugą i zacierając ręce o długich, pięknych palcach, zagajał posiedzenie sakramentalnem: „ a teraz przejdźmy do rzeczy aktualnych — ile można zapłacić za piękny egzemplarz, oprawny w świńską skórę z ślepemi wyciskami, z starym vorsatzem i exlibrosem sztychowanym, Klimakterów Kochowskiego.

Posypały się odpowiedzi, wskazówki, objaśnienia, ceny katalogowe itp. Posiedzenie otwarte. Na tapetę przychodzi wykopalisko monet, zakupione wspólnym funduszem i przeznaczone do rozlicytowania między członków kółka. Tu rej wodzi przedewszystkiem zapalony numizmatyk, R. Mekicki, z pp.: K. Lajerem, St. Schmidtem, A. Sternschussem, M. Goldsteinem i J. Leszczyńskim. Poważnie też reprezentowani byli w okresie „szkockim“ kółka starożytniczego, amatorowie exlibrisów, których wspaniałą kolekcję posiadał red. B. Wysiouch, śp. Jaworski, J. Zaleski, M. Goldstein, R. Mękicki i A. Sternschuss. Zbieraczami starych rycin byli po części wszyscy, ale ze specjalnem umiłowaniem gromadził „leopolitana“ w tym zakresie śp. Jaworski, portrety polskie K. Lajer, posiadający też piękną bibljotekę numizmatyczną, ilustracje, obrazy, antyki i książki zbierał dr. St. Zarewicz, odznaki honorowe, medale i medaljony śp. St. Schmidt.

B. Janusz

Spostrzeżenia meteorologiczne

Obserwatorjum astronomicz. Politechniki Lwowsk. z dnia 18. marca 1924.

	7 rano	1 popoł.	9 wiecz.
Ciśnienie powietrza	728·1 mm	727·1 mm	727·9 mm
Temperatura .	— 5·0° C	+ 0·5 ° C	— 2·8° C
Kierunek wiatru	SW	SW	SW
Prędkość wiatru (w kilom. na godzinę) .	11	33	8

Temperatura najwyższa + 0·8, najniższa — 5·0.

Godziny podane według południka lwowskiego (np. 7 godz. lw. = 6 g. 24 m. środk.-europ.).

Oznaczenia kierunków wiatru: N=północ, E=wschód, S = południe, W = zachód.

Uwaga: dzień pogodny, wieczorem śnieg.

—oo—

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Józefa Obl.; gr. kat. 42 Mucz. w A. Jutro rz. kat. Joachima; gr. kat. Wasylyja pr.— Wschód słońca 5·31; zachód 5·33.

Teatr Wielki.

Środa i czwartek „Pani X.“ (występ Bednarzewskiej). Piątek „Prorok“.

Teatr Mały.

Środa, czwartek „Upiory“ (występ W. Siemaszkowej).
Piątek „Upiory“.

Teatr Nowości.

Środa, czwartek „Mikado“.
Piątek „Mikado“.

Teatr Bagatela.

„Dobra rasa“. — Bluetka, Kostyńska, Mirski, Grabowska, Bronowski. — „Śpiączka“, farsa. — Początek o godz. 8 wiecz.

Ze Lwowa.

Obchody dla uczczenia imienin Józefa Piłsudskiego odbyły się staraniem Związku strzeleckiego w lokalu przy ul. Zielonej i w sali Związku zaw. kolejarzy. Przemówienia wygłosili red. dr. W. Jampolski i p. H. Schmal, potem odbyły się produkcje wokalne i muzyczne.

— **Nabożeństwo żałobne w pierwszą rocznicę zgonu śp. arcybiskupa ks. Józefa Bilczewskiego** odbędzie się w bazylice archikatedralnej w piątek 21 b. m. o godz. 9 rano.

— **„Pani X.“** Na pierwszem przedstawieniu tej senzacyjnej sztuki odniosła p. Bednarzewska duży zasłużony sukces. „Pani X.“ pójdzie kilka razy z rzędu, gdyż popyt na bilety jest wielki.

— **„Prorok“.** Wszystkie dotychczasowe przedstawienia „Proroka“ były wysprzedane do ostatniego miejsca. Przedstawienia kończą się już obecnie normalnie.

— **Z teatru.** (wj.) Pani X, komedja Bissona, odegrana przedwczoraj w Teatrze Wielkim, to stare sztuczydło o nieprawdopodobnych, pustych sytuacjach i postaciach i o melodramatycznych miejscami zręcznych efektach. Sztuka ta nie budzi zainteresowania zwłaszcza, gdy się ją wystawi pośpiesznie, pod batutą suflera, przyczem wielu artystów popisuje się wprawą w powtarzaniu podsuniętych im kwestji. Pani Bednarzewska główną rolę odegrała z wielkim taktem i umiarem i akcentami szczerego uczucia. Z pozostałych zasługują na pochlebne wymienienie pp. Brzeski, Rygier, Sarnowski i Dębowicz.

— **Jubileusz prezesa Izby rękodzielniczej.** Wczoraj w południe, w sali Izby rękodzielniczej, odbyła się uroczystość ku czci prezesa Izby p. Józefa Schirmera, z okazji 25-lecia piastowania przez niego godności prezesa tej Izby. Przybyli reprezentanci wojskowości, miasta, Izby handlowej, stowarzyszeń itp. Do jubilata przemówił serdecznie wiceprezes Izby p. Pamer, podnosząc wielkie zasługi p. Schirmera dla rozwoju rękodzieła i zbudowania wspaniałego gmachu dla cechów rękodzielniczych. Po przemówieniu odsłonięto portret jubilata, który dla upamiętnienia chwili jubileuszowej, zdobić będzie sale Izby. Przemawiali potem prezyd. m. Neuman, wiceprezes „Gwiazdy“ p. Frzyk, w imieniu stow. „Skała“ p. Litwin, w imieniu stow. „Jad Charuzim“ p. Glazer. Jubilat podziękował gorąco za słowa uznania, poczem odbyło się towarzyskie zebranie, w czasie którego przemawiali gen. Linde, pp. Cirin, Ohly, sędzia Hahn, Sołtys i inni. Mówcy dali wyraz sympatji, jaką otaczają szerokie grona społeczeństwa p. Schirmera za niezmordowaną pracę obywatelską.

— **Odczyty prof. Zubrzyckiego.** Staraniem Związku studentów architektury odbędą się 2 odczyty prof. dr. J. S. Zubrzyckiego. Pierwszy na temat „Czar Wenecji“ w piątek 21 bm., drugi pt. „Florencja w blasku sztuki“ w czwartek 27 bm. Oba odczyty o godz. 7 w sali Instytutu techn. przy ul. Bourlarda 5. Obficie illustrowane przeźroczami. Przedsprzedaż biletów w Księgarni Naukowej (Hotel Geoge'a) a w dniu odczytu przy ul. Bourlarda l. 5.

— **W sprawie subskrybcji na Bank Polski.** W Izbie handl. i przem. odbyła się onegdaj konferencja z reprezentantami organizacji przemysłu, handlu i rękodzieła w sprawie pogłębienia dotychczasowych zabiegów na rzecz subskrybcji akcji Banku Polskiego. Przew. konferencji wiceprezyd. Izby Bol. Lewicki zwrócił się na wstępie do obecnych z gorącym apelem, by wobec bliskiego terminu zamknięcia subskrybcji i wielkiej doniosłości tej sprawy dla sfer gospodarczych, z całym naciskiem starali się w łonie każdej organizacji o jak najwydatniejsze wyniki subskrybcji przez członków uskutecznanej. Dyrektor Izby dr. Trawiński przedstawił przebieg dotychczasowej akcji subskrybcyjnej i zwrócił uwagę na zamiar rządu wprowadzenia ulg przez ratalną spłatę ceny subskrybcyjnej. W dyskusji wszyscy obecni oświadczyli, że w poszczególnych organizacjach akcja subskrybcyjna jest w toku i mimo ogromnych płatności podatkowych, które zbiegły się w tym okresie, wyda dobre wyniki. Będą one niewątpliwie znaczniejsze, jeżeli dopuści się spłatę należytości subskrybcyjnej w ratach i jeżeli najrychlej ogłosi się odnośne rozporządzenie.

— **Kaprysy marca.** Wiosna kalendarzowa uśmiechnęła się zdradziecko wczorajszego poranku; ciepłe promienie słoneczne topiły śnieżne masy, z dachów ściekały strugi, a na chodnikach woiskała się w obuwie przechodniów brudna woda z roztopów. I zdawało się, że wchodzimy nareszcie w okres wiosny, a śnieżne dni należeć będą do przeszłości. Nagle o zmierzchu rozpętała się zawierucha śnieżna, miotana zimnym wichrem. — Wieczorne niebo osrebrzyły blaski księżyca, a mokre płaty świeżego śniegu marzły na chodnikach, powodując niebezpieczną sytuację. Ludziska ślizgali się wbrew woli i padali, tłukąc sobie kości i kląc dozorców, niespełniających swoich obowiązków.

— **Posiedzenie Rady miejskiej** odbędzie się we czwartek 20. bm. o godz. 6 wieczór. Na porządku dziennym między nnemi: Ustalenie stawki podatku miejskiego od lokali na rok 1924. Zamknięcie rachunkowe administracji teatrów miej. Sprawozdanie rachunkowe chemika miejskiego. Regulamin obrad Rady miejskiej.

— **Odwołany odczyt p. Sieroszewskiego.** Liga Kobiet zawiadamia, iż na skutek otrzymanej od p. Sieroszewskiego depeszy, zapowiedziany na 19. marca odczyt, nie odbędzie się z przyczyn od prelegenta nie zależnych. (Pozatem w programie uroczystości ku czci Marszałka Piłsudskiego nie zachodzą żadne zmiany. — Przyp. Red.).

— **Powszechne wykłady uniwersyteckie i politechniczne serja III.**, rozpocznie się w piątek 21. b. m. Program na pierwszy tydzień: 21. bm. prof. dr. Bujak: „Dwie stolice — Kraków i Warszawa“; 22. sobota: prof. J. Siemiradzki: „O smokach bazyliszkach i innych potworach bajecznych“; 23. niedziela: dr. K. Nittman: „Kraj krajów (Tybet) najwyższe państwo na świecie“; 24. poniedziałek: dr. Hartleb: „Dwór królewski w epoce odrodzenia“; 25. wtorek: dr. Jerzy Pogonowski: „Główne kierunki współczesnej liryki południowosłowiańskiej“; 26. środa: dr. Hartleb i. w. II.; 27. czwartek prof. H. Cieśla: „Wyspiański jako plastyk“; 28. piątek: prof. J. Sas Zubrzycki: „Zamki rycerskie na zachodnich kresach Polski“; 29. sobota: prof. K. Sochaniewicz: „Jak się ubierały nasze prababki“.

— **Podatek przemysłowy** przyniósł w lutym b. r. w całej Polsce 5,508.000 fr. zł., z tego w okręgu lwowskiej Izby skarbowej 329.000 fr. zł.

— **Otwarcie własnej apteki m. Kasy chorych** we Lwowie nastąpi za kilka dni. W aptece tej będą na składzie wszystkie lekarstwa i preparaty. Przy aptece powstanie też laboratorjum własne dla wykonania rozmaitych preparatów. W ubiegłą sobotę członkowie rady Kasy chorych oglądali urządzenie nowej apteki, mieszczącej się w gmachu Kasy chorych przy ul. Brajerowskiej 8 i wyrazili uznanie zarządowi Kasy chorych, który postawił Kasę lwowską na poziomie instytucji pierwszorzędnej, mogącej służyć za wzór wszystkim Kasom chorych we Lwowie.

— **108 dozorców i właścicieli domów** ukarał Magistrat wczoraj grzywną od 1 do 20 złp., za zaniedbanie swoich obowiązków.

— **Rozwiązanie kwestji mieszkaniowej i budowlanej.** Wiceprezydent miasta dr. Filip Schleicher wyjechał do Warszawy na konferencję prezydentów 5 miast największych w Polsce, zwołanej przez prezydenta ministrów p. Grabskiego. Konferencja ta obradować będzie nad sposobem rozwiązania sprawy mieszkaniowej i budowlanej w Polsce.

— **Podatek lokatorski.** Poprzednia uchwała Rady miejskiej w sprawie podatku lokatorskiego, nie została przez Ministerstwo przyjęta, wobec tego Magistrat uchwalił na wczorajszem posiedzeniu przedłożyć Radzie miejskiej nowy wniosek na uchwalenie stawki podatku lokatorskiego na rok 1924 w wysokości 20.000 - krotności komornego zasadniczego.

— **Cyrk we Lwowie.** Magistrat wydał wczoraj konsens na budynki cyrkowe we Lwowie. — Cyrk bawić będzie w naszem mieście od 1 czerwca do końca sierpnia.

— **Konsensy budowlane.** Na nadbudowę piętra przy ul. 29 Listopada, oraz na budowę parterowego i piętrowego domu przy ul. Częstochowskiej, wydał Magistrat wczoraj konsensy.

— **Echa afery szpiegowskiej Bassarabowej.** Wczoraj zakończył śledztwo sędzia Angielski, toczące się od szeregu dni w sprawie podniesionych przez nacjonalistów ukraińskich zarzutów, jakoby aresztowaną za szpiegostwo Bassarabową ciężko pobito w aresztach policyjnych. Przesłuchano szereg świadków i wyczerpano wszystkie środki zdążające do zbadania sprawy. Wynik śledztwa jest na razie jeszcze tajemnicą. Prócz Sawickiej, znajdującej się w więzieniu pod zarzutem uprawiania szpiegostwa wspólnie z Bassarabową, aresztowano jeszcze kilka osób we Lwowie, a cztery osoby w Przemyślu, które przywieziono już do więzienia lwowskiego.

— **Niebezpieczny szkodnik w ogrodach.** Niebezpieczny szkodnik pojawił się w ogrodach we Lwowie w postaci mszycy korówki wełnistej i zagraża poważnie życiu drzew owocowych. Małop. Tow. ogrodnicze we Lwowie oceniając należycie doniosłe znaczenie uprawy owoców, urządza trzy bezpłatne wykłady pt. „Mszyca korówka wełnista i jej tępienie“. Wykłady wygłosi p. Połuszyński, dyplom. naucz. ogrodnictwa w dniach 23 bm. (niedziela) o godz. 5 popoł. w szkole męskiej św. Antoniego (Łyczaków), 25 bm. (wtorek) o g. 5 popoł. w szkole męskiej im. Sienkiewicza ul. Lwowskich Dzieci, 30 bm. (niedziela) o g. 5 popoł. w szkole męskiej św. Anny ul. św. Anny. — Liczny udział właścicieli ogrodów pożądany.

— **Zamach samobójczy zawiedzionej.** Onegdaj wieczorem w domu przy ul. Zielonej l. 17, w zamiarze samobójczym skoczyła z II piętra na bruk zamieszkała tam przy rodzicach uczenica seminarjum Anda A. 15 lat licząca. Upadając doznała licznych obrażeń na całem ciele. Po udzieleniu pierwszej pomocy przez pogotowie rat. odwieziono ją do szpitala. Powodem rozpaczliwego kroku młodej desperatki jest zawiedziona miłość.

— **Niepoprawny.** Na Dworcu Głównym aresztowano wczoraj Józefa Dylewicza, bez zajęcia, zam. na Bogdanówce, niedawno wypuszczonego z więzienia po odsiedzeniu kary 5-letniego więzienia za kratami, zajętego właśnie kradzieżą węgla kolejowego. Niepoprawnego złodzieja zamknięto znów w aresztach.

— **Miljardowa kradzież.** Do mieszkania Zenona Matkowskiego, urzędn. kolej., zam. przy ul. Na Błonie l. 24, dostali się ub. nocy złodzieje i zabrali mu garderobę wart. 2 i pół miljarda marek. Zawiadomiona o tem policja wszczęła śledztwo.

Z całej Polski.

— **Ujęcie groźnej bandy włamywaczy.** Z Krakowa donoszą, że groźna banda włamywaczy, która niedawno dokonała włamania do kasy urzędu pocztowego w Oświęcimiu, została ujęta, a przywódca jej, Giza, zastrzelony.

Z całego świata.

— **Nowe zdobycze nauki.** Dwóch uczonych francuskich wynalazło sposób reprodukowania ruchów serca za pomocą kinematografu.

— **Radjotelegraf w Watykanie.** W Watykanie urządzono radio-telegraficzny aparat dla odbierania radio-fonogramów z Europy i Ameryki.

— **W podróż samolotem naokoło świata.** Z Santa Monica wyruszyły onegdaj w obecności olbrzymich tłumów publiczności dwa samoloty wojskowe w podróż naokoło świata. Podróż odbywać się będzie przez Japonję, Chiny, Indje, Zatokę Perską, Konstantynopol, Londyn i Grenlandję.

Sport.

Wyniki z niedzielnych zawodów piłki nożnej.

Warszawa. Polonia A.-Polonia B. 10:3 (6:1) Legja-A. Z. S. 8:1 (2:0).

Kraków. Cracovia—Olsza 5:1 (4:1). Wisła—Jutrzenka 13:2 (8:1).

Toruń. T. K. S.—A. Z. S. (Poznań) 2:0 (1:0).

Budapeszt. M. T. K.-Vasas 4:2 (3:2). Zuglo-F. T. C. 2:0 (1:0). III. Obwód-U. T. S. E. 5:0 (3:0). Kispesti-33 er. 1:0 (0:0). B. T. C.-Törekves 1:0 (1:0). U. T. E.-Vivo 1:0 (0:0).

Wiedeń. Amatorzy-Hakoah 3:1 (1:1) 25.000 widzów. Bramki dla Amatorów uzyskał Wieser, dla Hakoahu Häusler. Sportclub-W. A. T. 7:0 (2:0). Rapid-Hertha 3:2 (0:1). Wacker-Simmering 2:1 (1:0). Donau-Fac 1:0. W szeregach F. A. C. grał nowozaangażowany Koże uch b. gracz Sparty praskiej. W. A. C.-Donaustadt 4:2.

Berlin. Zawody międzymiastowe Berlin-Hamburg 3:1 (1:1). Widzów 25.000. Sędzia Jekel. Hertha-Norden 0:8 (2:0). Kickers-Brandenburg 2:2. Tennisborussia-V. f. V. Pankov 3:0.

Hamburg. D. F. C. (Praga)-Eimsbüttel 4:2 (4:0).

Drezno. Sparta (Praga)-Guts Muts 4:3 (4:1).

Praga. Slavia-Makkabi Berno 1:0 (0:0). Dla Slavii bramkę zdobył Kratochwil.

Mor. Ostrawa. Mor. Ostrawa-Liga (Witkowice) 3:2 (2:1).

Opawa. Liga-Sportbrüder Berno 7:0 (2:0).

Berno. Morawska Slavia-Hanacka Slavia 3:1 (3:0).

Preszburg. Bratislava-Slavia (Koszyce) 1:0 (0:0).

NADESŁANE.

Podziękowanie.

Wzruszeni głęboko objawami szacunku i czci złożonej u zwłok ś. p. **STANISŁAWA NIEMCZYNOWSKIEGO**, a nie mogąc podziękować osobiście tym wszystkim, którzy przez wysłanie delegatów, pism i depesz, wieńców, oraz wygłoszenie mów lub w jakikolwiek sposób przyczynili się do oddania ostatniej przysługi ś. p. Zmarłemu i współczuli z nami w bolesnej stracie, przesyłamy tą drogą wyrazy głębokiej podzięki, przedewszystkiem: Przewielebnemu Duchowieństwu, Kolegom walk narodowych z r. 63/4, Komendzie miasta Lwowa, Delegacji oficerów sztabowych, kompanji honorowej i orkiestrze wojskowej, Związkowi Legjonistów polskich we Lwowie, wszystkim korporacjom rękodzielniczym, reprezentantom Strzelnicy miejskiej, stowarzyszeniom „Gwiazda“, „Skała“, „Bratnia pomoc mieszczan lwowskich“, „Bł. Jana z Dukli“, Dyrekcji, urzędnikom i urzędniczkom Polskiego Banku Krajowego, oraz Kolegom zawodowym, przyjaciołom śp. Zmarłego i innym uczestnikom tego smutnego obrzędu.

5811 **Rodzina.**

O przedłożenie wykazu pracowników.

Kasa chorych miasta Lwowa uprasza P. T. Pracodawców o przedłożenie wykazów zajętych pracowników z dokładnem oznaczeniem płac do dnia 26. marca b. r. W razie nieprzedłożenia wykazu Kasa chorych wyliczać będzie składki za poprzednim miesiąc na podstawie art. 20 poczem żadne reklamacje nie będą uwzględnione.

„Pezet".

(Powszechne zakłady budowlane S. A. we Lwowie).

W sobotę 15. bm. w południe odbyło się pod przewodnictwem prezesa Rady nadzor. dra Leonarda Stahla, zwyczajne walne zgromadzenie.

Z odczytanego sprawozdania dyrekcji i rady nadz. z czynności w r. 1923 wyjmujemy następujące dane:

W r. 1923 „Pezet" powiększył ilość swoich zakładów przemysłowych przez zakupienie 47.23 prc akcji sp. akc. „Zakłady ceramiczne w Stanisławowie", skutkiem czego posiada obecnie 97.23 prc akcji tej spółki, udziałów w całości sp. z ogr. por. „Fabryka dachówek i cegły" w Stróżach, dalej wydzierżawił cegielnię w Zasławiu koło Zagórza na 10 lat a od spółki „Tartak parowy" sp. z o.p. w Szymbarku tartak na 5 lat i zakupił przeszło 3000 m^3 drzewa krągłego.

„Pezet" **w dziale przemysłowym** prowadził produkcję materjałów budowlanych 1) we własnych objektach; 2) w objektach wydzierżawionych; 3) w objektach współwłasnych.

W dziale **budowlanym** w r. 1923 prowadził znaczne budowle a to: w **województwie stanisławowskiem i w województwie lwowskiem**.

We Lwowie wykończył odlewarnię dla S. A. „Arma", wyprowadził pod dach 2 wille, tudzież budowę wielkiego laboratorjum maszynowego na Politechnice lwowskiej.

W dziale handlowym „Pezet" utrzymuje na składzie wszelkie materjały potrzebne do własnych budów, a oprócz tego wszelkie materjały dla swoich odbiorców, a mianowicie posiada stale w swoich magazynach w większych ilościach: cement portlandzki, gwoździe, blachę żelazną pocynkowaną, szkło taflowe, żelaziwo budowlane, gotową stolarszczyznę, piece kaflowe, maty trzcinowe, gips i t. p. Materjały te magazynuje „Pezet" we własnych magazynach i składach, a to w 4 składach i magazynach we Lwowie i w magazynach w Stanisławowie i Rohatynie.

W dziale **drzewnym** „Pezet" sfinalizował korzystnie drzewostan Majdan-Hurby i Leszczawę koło Chyrowa a w spółce „Koncern drzewny" większą część udziałów. Dwutrakowy tartak parowy w Szymbarku koło Gorlic wydzierżawił „Pezet" na 5 lat.

Ekspozytury posiada „Pezet" tylko w Stanisławowie.

Kapitał akcyjny „Pezetu" pełno wpłacony wynosi obecnie 500,000 000 mkp.

Referent Komisji rewizyjnej p. Zarugiewicz stwierdził, że księgi prowadzone są należycie, i że gospodarka spółki była prawidłowa, prowadzona oszczędnie i ze zrozumieniem rzeczy i wniósł imieniem komisji udzielenie dyrekcji i komitetowi wykonawczemu „Pezetu" absolutorjum i uznanie, jak również całemu personalowi za wydatną jego pracę. Walne Zgromadzenie uchwaliło przez aklamację powyższy wniosek.

Imieniem Rady nadzorczej dr. Nadolski zaproponował następujący rozdział czystego zysku: **Czysty zysk** wynoszący za r. 1923 52.064,000 257 mp. rozdziela się w sposób następujący: na zasilenie zwyczajnego funduszu rezerwowego 2.603,200.000 mp., na dywidendę 6% od mp. 120,000.000 za cały rok (akcje I.—IV. emisji) 7,200.000 mp., na dywidendę 6% od mp. 120,000.000 za 3 kwartały (akcje V emisji) 5,400.000 mp., na tantjemę dla rady nadzorczej 10% 4 944,980.000 mp., na tantjemę dla dyrekcji 10% 4.944,980.000 mp., na superdywidendę 194% od mp. 120,000 000 za cały rok 232,800.000 mp na superdywidendę 194% od mkp. 120.000,000 za 3 kwartaly 174,600 000 mp, przeniesienie na kapitał akcyjny 4.500,000.000 mp., na remunerację dla personalu i zasilenie funduszu dla personalu wedle dyspozycji dyrekcji 15.000,000.000 mp, na uzupełnienie funduszu rezerwowego do kwoty 20 000,000.000 mp 17 396 800 000 mp. przeniesienie na nowy rachunek 2 254,200.257 mp.

Wnioski powyższe zostały jednomyślnie uchwalone, przyczem dodać należy, że w ciągu r. 1923, dyrekcja i rada nadzorcza rozdzieliły na cele użyteczności publicznej kwotę 4.835,960 000 mp (między innemi: na zrzeszenia akademickie, na II. dom techników, na związek obrońców Lwowa i na 10 stypendjów dla studentów politechniki). Zgromadzenie aprobowało to z aplauzem i upoważniło dyrekcję i radę nadz., aby tak samo w r. 1924 wydzielały odpowiednie kwoty na cele użyteczności publicznej.

W dalszym ciągu na wniosek rady nadzorczej uchwalono powiększenie kapitału akcyjnego, wynoszącego obecnie pół miljarda mp. do wysokości 10 miljardów w ten sposób, że z zysków r. 1923 przeniesiono na kapitał akcyjny 4½ miljarda — wszyscy akcjonarjusze na 1 starą akcję otrzymają **bezpłatnie** 9 nowych akcji, a oprócz tego podniesie się kapitał akcyjny o 5 miljardów przez wydanie 100,000 nowych akcji po 50.000 m. Do przeprowadzenia nowej emisji upoważniono dyrekcję i radę nadzorczą.

Do rady nadzorczej wybrani zostali przez aklamację: dr. Teodor Bałłaban, Ludwik Sulgostawski, Romuald Jurkiewicz, dr. Bogusław Longchamps, Andrzej Lubomirski, dr. Otto Nadolski, Zygmunt Pawłowski, dr. Leonard Stahl, Władysław Stesłowicz, Wit. Sulimierski, Ignacy Szotarski, dr. Leon Wasserberger i dr. Czesław Nieduszyński, a do komisji rewizyjnej pp. inż. Adam Ebenberger, Tadeusz Krzysztofowicz i Józef Mączyński, a jako zastępcy inż. Stanisław Jacynicz i Leon Jakliński.

—oo—

Z działalności Sp. Akc. „Gazolina".

Dnia 12. b. m. odbyło się posiedzenie Rady zawiadowczej „Gazoliny" Sp. Akc. we Lwowie, poświęcone sprawozdaniu z działalności Spółki za rok 1923.

Ze sprawozdania tego wyjmujemy następujące cyfry, charakteryzujące rozwój przedsiębiorstwa w roku sprawozdawczym.

W dwu fabrykach gazoliny przerobiono ogółem przeszło 5 milionów m^3 gazu ziemnego i wyprodukowano 105 wagonów gazoliny, czyli o 17 wagonów więcej jak w roku poprzednim.

Produkcja ropy wyniosła 280 wagonów, przyczem w Orowie przeważnie w grudniu 1923. wyprodukowano 21 wagonów.

Celem zapewnienia własnego gazu dla fabryk gazoliny, Spółka nabyła kopalnie „Charitas" I i II, „Nafta" XIV i XVIII, oraz większość udziału w Spółce „Dobra" posiadającej 3 szyby w Borysławiu.

Poza Borysławiem Spółka nabyła około 40% udziału w „Wielkiej Sarmacji" (Inż. Władysław Dunka de Sajo) w Rypnem, oraz 20% w Spółce Akcyjnej „Inż. Zubrzycki w Nadwórnej".

Trzecia fabryka Gazoliny, urządzona według najnowszych wymogów techniki, jest na wykończeniu, a dla czwartej fabryki gazoliny zakupiono wszystkie maszyny.

Celem zapewnienia mieszkań dla pracowników zakupiono kamienicę we Lwowie, oraz wybudowano nową 3-piętrową kamienicę w Borysławiu.

Uchwalono przedłożyć Walnemu Zgromadzeniu wniosek, aby z zysku wynoszącego 230 miljardów marek wypłacić dywidendę w kwocie 150 miljardów, co czyni 20.000% czyli po 200.000 marek od 1 akcji.

W końcu Rada Zawiadowcza uchwaliła przedłożyć Walnemu Zgromadzeniu wniosek na przeprowadzenie fuzji ze Spółką Akc. „Międzymiastowe Gazociągi".

KURJER EKONOMICZNY

Lwów, 18. marca.

+ **Zmiany statutu Banku Polskiego** zaproponował minister skarbu. § 22 statutu brzmieć ma tak, iż Bank Polski rozpocząć może swą działalność już po wpłaceniu połowy kapitału zakładowego. Druga połowa miałaby być wpłacona w 3 ratach. Rozporządzenie to podpisał już prezydent Rzeczypospolitej.

+ **Cło w dolarach.** Na zasadzie rozporządzenia ministra skarbu od towarów i rzeczy podlegających opłacie cła w złocie cło może być uiszczane w dolarach. (AW.)

WYWÓZ SKÓR.

Warszawa 18 III. Tel. wł. (G). Dowiadujemy się, że min. przem. i handlu odmówiło zezwolenia na wywóz 3.500.000 sztuk skór surowych, zezwoliło natomiast na wywóz 150.000 kg. skór surowych przez wskazaną w pozwoleniu graniczną stacją wywozową.

KURSA WALUT.

W obrotach prywatnych transakcje dość znaczne. Tendencja bez zmiany. Przeciętnie płacono dolar 9.500. fnt 40.000, Praga 270, Paryż 470.

P. K. K. P. płaciła: dolar 9.240, funt 39.775, frank szwajc. 1.590, francuski 449.

OBROTY W AKCJACH.

Na wtorkowej giełdzie na całej linji zniżka. Zainteresowanie bardzo słabe. Podaż bardzo znaczna, lecz tak na giełdzie, jak i poza giełdą trudno o nabywców, wobec ogromnego braku gotówki. Tendencja wybitnie zniżkowa.

Hipoteczny 2650. 2675. Przemysłowy 2100, 2150, 2140, 2175, 2125, 2130, 2135, 2150, 2200. ZBK. 825, 850, 630, 625, 650, 800, 850. Browary 27250. Chodorów 22250, 22200, 22000. Cegielski 2650, 2600, 2625. Ćmielów 3400, 3425, 3450 (3275, 3250, 3225). Krakus 7000. Lokomotywy 2500. Niemojowski 2625, 2600. Nitrat 1225. Oikos 17500, 17250, 17100. Parowozy 1800, 1810. Pezet 800, 825, 795. Pocisk 5850. Nafta 2350, 2375, 2250, 2425, 2400. Rakszawa 13750, 13800. Siersza el. 1350. Siersza górn. 23250. Sp. Wydawnicza 4000. Tepege 13000. Tespy 26800. 26750, 27000, 26800, 26500. Zieleniewski 46500, 46750. Miljonówka 1250.

Niekotowane: Azot 2050, 2000. Bk. Ziemian tysiączki 135, setki 160. Brugger 3900, 4000. Czechowice 775. Czempińska Huta 900. Elektrownia nad Sanem 800, 815, 810. Gazy 100.000, 99.000, 98.500, 99.000, 99.250, 99.500. Gazy zachodnie 30000, 29750. Gazolina 4500, 4450, 4400, 4375. Gazociągi nf. 700, 715, 725. Jaworzno 107000, 106500 drobne 115000, 114750, 115250. Len 5100. Lesienice 9000. Machlejd 5400, 5200. Nobel 6750. Olkusz 2050. Radziwiłł 6500. Rolindustria 1500. Szkło w Krośnie nf. 6750. Węglówki 140, 136, 134, 133½, 131.

KURSA ZBOŻOWE.

Pszenica krajowa 73/74 ex 1923 38500000. Żyto małopolskie 68/69 ex 1923 —.—. Jęczmień małopolski browarniany 22000000. Jęczmień małopolski przemiałowy 19000000. Owies małopolski 44/45 ex 1923 22000000*). (Ceny rozumieją się w markach polskich za 100 kg. bez podatku spożywczego, miejsce stacja załadowania. *) Ceny szacunkowe bez transportu.

AKCJE KRAKOWSKIE.

Bank Ziemski Kr. 725. Przemysłowy 2125. Zw. Spół Zar. 23500. Komercjalny 500. Tohan 1620. Pharma 2400. Impex 100. Ćmielów 3675. Zieleniewski 47250. Cegielski 2700. Parowozy 1800. Trzebinia żelazo 2950. Trzebinja mydło 16750. Górka 71000. Siersza Górn. 22600. Elektrownia 1425. Tepege 10500. Polska Nafta 2450. Pokucie. 2250. Krakus 7700. Chodorów 22750. Strug 6450. Niemojowski 2650. Piaseccy 3575. Jaworzno dr. 114000. Gazy 102000. Chybie 49750. Szkło w Kr. 2650. Lokomotywy 2400. Len 4100. Azot 2100. Żegluga 410. Rohn, Ziel. 2500. Nobel 7200. Tendencja słaba. (AW.)

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Waluty i dewizy zagraniczne mocne; frank francuski zwyżkowy — dolar 9.350—9.250; dla akcji nastrój zniżkowy. 18. III. Tel. wł. (G).

AKCJE GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Bank Przemysłowy Lwów 2.100. Chodorów 22 m. Michałów 3.100. Firlej 3.700. Cegielski 2.750. Parowozy 1.900. Ursus 5.100. Żyrardów 1.750. Ćmielów 3.700. Polska Nafta 2½ m. Siła i światło 2.725.

Kursa giełdy lwowskiej.

Ż = żądają. T = transakcje. Zresztą: płacą.

A) Akc. Bank.	18 marca	B) Akc. przem.	18 marca
Akc. Związk. . .	0000	Górka	70250000
Handl. Pozn. . .	0000	Oikos	17500000
Hipot. akc. . . .	2675000	Parowozy	181000
Hipot. zemel. . .	0000	Patrja	000
Małopolski . . .	000	Pezet	T 825000
Powszechny . .	0000	Pocisk	5850000
Przemysłowy .	2200000	Polski Glob . .	000000
Rolniczy S. A. .	000	Polska Nafta . .	2425000
Ziemski kred. .	850000	Pol. Tow. Bud.	00000
B) Akc. przem.		Pol. Tow. H. . .	0000
Browar Lwow.	27250000	Rakszawa	13800000
Chodorów	22250000	Siersza el. . . .	1350000
Chybie, fabr. c.	4900000	Gór. Siersza . .	23250000
Karpalit	00000	Tepege	13000000
Ćmielów	3550000	Tespe sól pot.	27000000
Galicja	—	Tehate T. a. . .	000000
Gafota ex	1275000	Zieleniewski . .	46750000

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 66.	Warszawa 18 marca	Zurych 18 marca	Gdańsk 18 marca
	Dewizy		
100 Mk. pol.	— 100 —	—	626-0, 629
1 funt ang.	39850000	24 85	25
100 frs franc.	46750000	29 00	29, 36-29, 52
100 fr. szwaj.	160500000	100·00	
100 frc. belg.	38950000	23·80	
100 K czesk.	26375000	16·71	
100 K węg.	—·—	0·0000	
100 K austr.	13100	0·0081	
100 M niem.	00000	0130	
1 Dolar am.	9300000	5·80	
100 Lir wł	39735000	24·60	
100 Lei rum.	00000	3·10	
100 guld. hol.	343500000	2·14	
100 K norw.	—·—	78 50	
100 K duńsk.	— —	89·50	
100 K szw.	—	152·00	
Frank złoty	1800000		
Miljonówka	1225000		
	(AW)	(AW)	(AW)

Nakładem Lwowskiej Spółki Wydawniczej, Sp. z ogr. odp. — Z drukarni Polskiej, Chorążczyzna 31, pod zarz. Z. Kiełbusiewicza. — Odpow. redaktor Tadeusz Stroiński.